

สภาพและปัญหาทางการศึกษาของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

นางสาว ดวงเนตร ดิษฐดิษณ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-578-658-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017944

1172604X

State and Educational Problems of Islamic College of Thailand

Miss Duangnet Disthalucksana

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Foundations of Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-658-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและปัญหาทางการศึกษาของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย

โดย

นางสาว ดวงเนตร ดิษฐลักษณะ

ภาควิชา

สารคดีศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

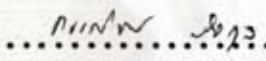
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา ตุงคสวัสดิ์

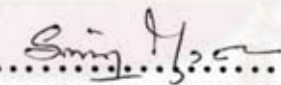

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

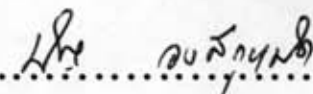

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วิชัยวัช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สังกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา ตุงคสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จุมพล ชุลภัทรธีริน)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ปัญญา วงศ์กุ่มหมัก)

ดวงเนตร คิษฐ์ลักษณะ : สภาพและปัญหาทางการศึกษาของอิสลามในวิทยาลัยแห่งประเทศไทย
(STATE AND EDUCATIONAL PROBLEMS OF ISLAMIC COLLEGE OF THAILAND)

อ. ที่ปรึกษา : ผศ. รัตนา ตุงคสวัสดิ์, 192 หน้า. ISBN 974-578-658-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาทางการศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหารวมทั้งความต้องการทางการศึกษาของผู้ปกครองและนักเรียน

ผลการวิจัยพบว่า อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยเป็นสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาที่มีลักษณะพิเศษ คือมีการเรียนการสอนวิชาสามัญควบคู่กับวิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับ มีการประกอบศาสนกิจในโรงเรียน และมีหอพักของนักเรียนมุสลิมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนปัญหาการศึกษาของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย การวิจัยพบว่า นโยบายของรัฐในการจัดตั้งอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ยังไม่ชัดเจนในระดับรัฐ กระทรวง กรม ทำให้เป็นปัญหาในการจัดการศึกษาและการบริหารโรงเรียน วิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายไม่ต่อเนื่องกัน ทำให้ไม่สามารถวัดระดับความรู้ของนักเรียนได้ การขาดแคลนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานของโรงเรียน ผู้ปกครองส่วนมากมีฐานะยากจนไม่สามารถช่วยเหลือโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้ เอกชน องค์กรต่าง ๆ ไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือโรงเรียนเท่าที่ควร ยิ่งไปกว่านั้นโรงเรียนไม่สามารถคัดเลือกนักเรียนที่เข้าเรียนใหม่ตามเกณฑ์ที่กำหนดได้ และการขาดห้องประชุมที่ได้มาตรฐานสำหรับการประชุมอบรม และให้บริการแก่ชุมชน

แนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านหลักสูตร วิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับนั้น ผลการวิจัยพบว่า ต้องอบรมเทคนิควิธีการสอนแก่ครูผู้สอน และต้องปรับปรุงเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับ ส่วนการขาดแคลนงบประมาณนั้น มีแนวทางในการแก้ปัญหา คือ กรมสามัญศึกษาควรเพิ่มเงินจัดสรรพิเศษให้อิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย และควรบรรจุบุคลากรที่เกี่ยวกับงานหอพักนักเรียนประจำโดยตรง และโรงเรียนควรมีการประชาสัมพันธ์มากขึ้น

ด้านความต้องการทางการศึกษา พบว่าผู้บริหารต้องการงบประมาณมาใช้ดำเนินการภายในโรงเรียนมาก ส่วนผู้ปกครองและนักเรียนต้องการให้โรงเรียนเปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น อีกทั้งต้องการให้มีการเรียนการสอนวิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับควบคู่กับวิชาสามัญ

ภาควิชา สารคดีศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาช่วย *[Signature]*

๗

DUANGNET DISTHALUCKSANA : STATE AND EDUCATIONAL PROBLEMS OF ISLAMIC COLLEGE OF THAILAND : ASST. PROF. RATANA TUNGASVADI, 192 PP. ISBN 974-578-658-6

The purpose of this research was to study the educational state and problems. Guidelines for solutions to the problems included educational needs of parents and students of Islamic College of Thailand.

The findings revealed that Islamic College of Thailand was a unique educational institute under the control of Department of General Education, providing general education, Islam religion and Arabic, religious services, including dormitories for Muslim high school students.

The problems of the college were found as the government policy in establishing this college in Thailand was not clearly specified at the levels of state, ministry of education and departments. This caused problems in educational organization and school administration. There was no continuity between Islamic and Arabic courses taught at junior and senior high school levels, which obstructed the evaluation of students' achievement level. The lack of school budget caused problems in running the school activities. Most of the parents were poor and could not assist the school at all. Private sectors and organizations did not adequately participate or assist the school. Moreover, the school couldn't recruit new students according to the school requirements. The school had no assembly hall to organize meetings or public services.

Guidelines for solutions to the stated problems were as follows: regarding the curriculum of Islamic and Arabic courses, teaching techniques training should be provided for the teachers and the content of the courses should be improved. For the lack of budget, the Department of General Education should allocate special budget to Islamic College of Thailand and assign more personnel to handle the dormitory affairs permanently. The school should be better promoted.

Regarding the educational needs, the school administrators needed more budget to run the school activities. The parents and students wanted the school to organize short occupational training courses, to continue teaching Islam religion, Arabic and also general education.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติ *สมใจ อิศกุล*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *สมใจ อิศกุล*

ลายมือชื่อคณาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ เรียบร้อยดังที่ปรากฏ ก็เพราะได้รับความกรุณาความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย อาทิเช่น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา คุณศวิสิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล อาจารย์ ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน อาจารย์ ภัฏญา วงศ์กฤษณ์ ที่กรุณาแก้ไข เพิ่มเติม จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คณะผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือในการวิจัย และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือ เพื่อให้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ อีกทั้งคณะผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียน ตลอดจนผู้ปกครองของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการทำวิจัย และท้ายที่สุด ขอขอบคุณคุณพ่อ พี่ ๆ และคุณพี่ชากร พันธุ์รัตน์ ที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนทุนทรัพย์แก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง

บุคคลดังกล่าวมานี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ด้วยใจที่สำนึกในพระคุณไว้ ณ ที่นี้ หากมีคุณประโยชน์ที่พึงได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และครูอาจารย์ที่มีส่วนส่งเสริมผู้วิจัยให้ประสบความสำเร็จในชีวิตการศึกษาถึงปัจจุบัน

ศูนย์วิทยุโทรพยากรณ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดวงเนตร ดิษฐลักษณะ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความ เป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบ เขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
วิธีดำเนินการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
พื้นฐานทางสังคมของชาวไทยมุสลิม.....	15
ขอบ เขตและความหมายของอิสลามและมุสลิม.....	15
ศาสนาอิสลามในประเทศไทย.....	16
ฐานะและสิทธิตามกฎหมายของชาวไทยมุสลิม.....	19
พระมหากษัตริย์ไทยกับศาสนาอิสลาม.....	21
พื้นฐานทางการศึกษาของชาวไทยมุสลิม.....	23
การศึกษา ในศาสนาอิสลาม.....	23
การศึกษาของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย.....	24

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
องค์ประกอบในการจัดการศึกษาในโรงเรียน	26
สภาพการเรียนการสอน	27
บุคลากรในโรงเรียน	27
กิจกรรมนักเรียน	30
การจัดบริการด้านต่าง ๆ	31
อาคารสถานที่และอุปกรณ์	31
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สภาพทั่วไปของผู้บริหาร	47
สภาพทางการศึกษาของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยตาม ความคิดเห็นของผู้บริหาร	48
ปัญหาทางการศึกษาของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทยตาม ความคิดเห็นของผู้บริหาร	51
ความต้องการทางการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ...	59
สภาพทั่วไปของครูอาจารย์	59
ปัญหาทางการศึกษาตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์	60
สภาพทั่วไปของนักเรียน	67
สภาพทางการศึกษาของนักเรียน	70

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ปัญหาทางการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน	74
ความต้องการทางการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน	76
สภาพทั่วไปของผู้ปกครอง	79
สภาพทางการศึกษาของบุตร ของผู้ปกครอง	83
ความร่วมมือของผู้ปกครอง	87
ความต้องการทางการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง	90
 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับผู้บริหาร	100
สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับครู-อาจารย์	107
สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียน	109
สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับผู้ปกครอง	112
อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพทั่ว ๆ ไป	116
อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพทางการศึกษา	119
อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาทางการศึกษา	123
อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา .	130
อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับความร่วมมือของผู้ปกครอง ..	136
ข้อเสนอแนะ	137
รายการอ้างอิง	160
ภาคผนวก	147
ประวัติผู้เขียน	192

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	ปัญหาทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้าน เป้าหมายและ นโยบายทางการศึกษาของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย.....	51
2	ปัญหาทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านหลักสูตรการ เรียนการสอนวิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับ.....	52
3	ปัญหาทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านงบประมาณที่ใช้ ดำเนินการภายในโรงเรียน.....	53
4	ปัญหาทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารด้านความร่วมมือ จากผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ.....	54
5	ปัญหาด้านความสัมพันธ์ภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร	55
6	ปัญหาทั่ว ๆ ไป ของอิสลามวิทยาลัยตามความคิดเห็นของผู้บริหาร	56
7	ปัญหาทางการศึกษาคตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ด้าน เป้าหมาย และนโยบายทางการศึกษา.....	60
8	ปัญหาทางการศึกษาคตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ ด้านหลักสูตร การเรียนการสอนวิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับ.....	61
9	ปัญหาทางการศึกษาคตามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ด้านความร่วมมือ จากผู้ปกครองและหน่วยงานอื่น.....	62
10	ปัญหาทางด้านความสัมพันธ์ภายในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของ ครู-อาจารย์.....	63
11	ปัญหาของครู-อาจารย์กรณีที่ย้าย.....	64
12	ปัญหาทั่ว ๆ ไป ของอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ตามความ คิดเห็นของครู-อาจารย์.....	65

ตารางรายการประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	สถานทั่วไปของนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย.....	67
14	สภาพทางการศึกษาของนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย...	70
15	ปัญหาทางการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านการเรียน การสอนวิชาศาสนาอิสลามและภาษาอาหรับ.....	74
16	ปัญหาทางการศึกษาตามความคิดเห็นของนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ ระหว่างนักเรียนกับบุคคลอื่น.....	75
17	ความต้องการทางการศึกษาของนักเรียน.....	76
18	สถานทั่วไปของผู้ปกครองนักเรียนอิสลามวิทยาลัยแห่งประเทศไทย	79
19	สภาพทางการศึกษาของบุตรของผู้ปกครองนักเรียน.....	83
20	สภาพทางการศึกษาของผู้ปกครองด้านความร่วมมือ.....	87
21	สภาพทางการศึกษาของผู้ปกครอง ด้านความต้องการทางการศึกษา	90

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย